

OLIMPIADA NAȚIONALĂ „LECTURA CA ABILITATE DE VIAȚĂ”
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București
21 martie 2026
NIVELUL 1 – clasele a V-a și a VI-a

Înainte de a răspunde la cerințele formulate, citește cu atenție precizările de mai jos.

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- În cazul subiectelor care presupun încadrarea într-o limită de rânduri, vei numerota fiecare rând pe care îl vei scrie.
- În cazul cerințelor în care limita maximă de rânduri este precizată, nu se vor lua în considerare rândurile excedentare.
- Timpul de lucru este de trei ore.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte.

Citește cu atenție fiecare text, apoi cerințele și răspunde la fiecare dintre acestea.

SUBIECTUL I

44 de puncte

Agnes și cheia viselor

de Tuutikki Tolonen

— Ne plimbăm prin Harmala, dar astăzi Oscar are voie să decidă direcția.
— Harmala prin ochii unui câine de vânătoare, aprobă Pilaf. O nouă perspectivă a unui vechi peisaj. Interesant! [...]
Pilaf aruncă o privire la ecranul telefonului. Un zâmbet larg i se așternu pe chip.
— Uau! exclamă el. Tata e într-adevăr plin de surprize! L-am întrebat despre Rauhala azi-dimineață și nu știa nimic. Însă, între timp, se pare că a făcut ceva cercetări.
Pilaf îi vârî telefonul sub nas. Pe ecran se vedea o hartă cu un X mare roșu pe ea. Agnes se încruntă.
— Și deci acolo e... începu ea, dar Pilaf nu se putu abține să nu o întrerupă.
— Rauhala e marcată pe hartă. Și se pare că nu-i departe de aici, la mai puțin de doi kilometri.
Agnes se uită la Oscar, care adulmeca satisfăcut iarba. Oare era în stare să meargă doi kilometri? Ei bine, acum nu aveau alte opțiuni. Poate că îl puteau căra în brațe dacă era neapărată nevoie.
— Să mergem, spuse Agnes.
Găsiră ușor drumul de țară. Era năpădit de vegetație și neîngrijit, iar la intersecție dădură peste vechiul indicator pe care scria Piiloniemi. Mare minune mare, Oscar nu părea obosit. Imediat ce ajunseră la drumul de țară, se puse să meargă vioi înaintea lui Agnes și a lui Pilaf, de parcă știa calea.
Drumul ducea tot mai adânc în pădure. Molizii stufoși se înălțau falnici, iar pădurea se întuneca în jurul lor. Se porni un vânticel și se făcu puțin răcoare.
— Să sperăm că n-o să plouă, spuse Agnes.
— 20% posibilitate de ploaie, răspunse Pilaf. Am citit prognoza meteo.
— Citești prognoza meteo? râse Agnes.
— Bineînțeles. Tu nu?
Agnes scutură din cap. Era agitată și nu se putea abține să nu se uite în stânga și-n dreapta. Oare zărise ceva printre copaci?
— Sunt lupi aici? Sau alte animale sălbatice?
Pilaf se uită la Oscar, care mergea înainte hotărât.
— Nu avem de ce să ne temem. Avem cu noi un câine de vânătoare cu experiență.
Agnes izbucni în râs.
— Serios! Cu experiență și de pe vremea lui Pazvante! Oare mai facem mult?
Pilaf se uită la harta de pe telefon
— Suntem aproape. Tot înainte.
Încetul cu încetul, pădurea de molizi se rări. Se zărea tot mai mult din cerul albastru senin, iar razele soarelui ajungeau iarăși să încălzească pământul.
Oscar începu să latre și alergă stângaci în față. Lesa se întinse.
— Ia uite! râse Agnes. Nu l-am văzut niciodată așa de sprinten. Ai văzut? Aproape că țopăia.
— Poate că l-a înțepat o viespe, zise Pilaf.

— Mie mi se pare încântat. Oare a văzut ceva interesant?

— Poate vreun animal sălbatic? spuse Pilaf.

Oscar o luase iute înainte, cât îi permitea lesa. Se uita nerăbdător la cei doi și dădea din coadă.

— Cred că a luat urma unui lup, care ne așteaptă mai în față, continuă Pilaf pe un ton de rău augur.

— Câinii de vânătoare au obiceiul să dea din coadă pentru lupi? întrebă Agnes.

— Poate că e vorba de lupi bătrâni, vechi cunoștințe, pe care nu le-a văzut de multă vreme, răspunse Pilaf.

Agnes izbucni în hohote, dar Oscar scânci și trase de lesă.

— Venim, venim, îi spuse Agnes. Așteaptă puțin.

Continuă pe drumul de țară aproape alergând, până ieșiră brusc din pădure. În fața lor se ivi o curte plină de iarbă înaltă. În mijlocul curții se înălța un conac de lemn ornamentat și dărăpănat.

— Am ajuns la destinație, spuse Pilaf și se holbă la vilă. E foarte... e mult mai frumos decât m-am așteptat.

Agnes nu spuse nimic. Se înfioră. Conacul era același cu cel din vis. Aceasta era curtea în care umblase în cămașă de noapte. Era absolut sigură. Acolo, pe veranda aceea ornamentată, stătuse femeia necunoscută și strigase la ea. Îi știuse până și numele. Cum era cu puțință? Ferestrele întunecate ale conacului, cufundate în liniște, parcă se holbau la ea.

Agnes se uită la curtea invadată de vegetație și la ușa zdravănă de la intrare, care avea o scândură bătută în cuie pe deasupra. Peste tot domnea pustiu. Părea că nu mai călcase nimeni pe aici de ani de zile. Cu toate astea, totul părea straniu de familiar. Să mai fi fost aici vreodată?

Pilaf porni către vilă prin iarba care-i ajungea aproape până la talie. Oscar scânci nerăbdător și se uită la Agnes, care nu se clintea.

— Au, strigă Pilaf deodată și căzu.

— Ce s-a întâmplat? se sperie Agnes.

— E ceva aici, răcni Pilaf. M-am împiedicat de ceva.

Dădu iarba la o parte, ca să vadă mai bine.

— E o poartă aici, nu se vede de iarbă. Ai grijă să nu te împiedici de ea. E deschisă acum.

Agnes îl urmă ezitant.

— Oscar, nu mai trage! pufni ea.

Iarba îl înghițea cu totul, dar Agnes simțea lesa întinsă. Deodată, îi alunecă din mână și dispăru în iarbă.

— Vai, nu, strigă Agnes. Oscar, treci imediat înapoi!

Pilaf urmări cu privirea iarba care se mișca și rânji.

— O să se întoarcă în curând cu un lup la subraț.

— Nu glumi așa, tontule, zise Agnes îngrijorată, uitându-se în urma lui Oscar. Trebuie să-l prind. Nu e câinele meu, înțelegi? Dacă pățește ceva?

— N-o să pățească nimic. Probabil că a fugit spre vilă, spuse Pilaf. Hai să mergem după el.

Străbătură curtea până la conac și se opriră în fața treptelor care duceau pe verandă. Oscar nu se zărea nicăieri. Casa albă și dărăpănată trona imensă și tăcută dinaintea lor. Pervazurile și streșinile erau decorate cu sculpturi din lemn. Trebuie să fi fost o clădire foarte frumoasă odinioară. De fapt, încă era foarte frumoasă.

Oscar își făcu deodată apariția, dând din coadă.

— Aici erai! strigă Agnes, dar Oscar trecu pe lângă ea și se grăbi spre verandă, unde se opri în fața ușii. Se foia nerăbdător de colo-colo. Îi aruncă lui Agnes o privire, ca și când ar fi îndemnat-o să se grăbească.

Fata începu să râdă.

— Măi să fie! Vrea să intre înăuntru. Poate o fi senil.

— Mie mi se pare mult mai vioi decât azi-dimineață, spuse Pilaf.

Urcară treptele până la Oscar și încercară să se uite prin ferestrele situate de o parte și de alta a verandei. Nicio șansă, geamurile erau la distanță prea mare. Agnes coborî scările și observă un buștean acoperit cu mușchi lângă perete.

— Hai să-l rostogolim sub fereastră, veni ea cu ideea.

Pilaf apucă lesa lui Oscar și o legă de balustradă.

— Așteaptă acolo, îi spuse el câinelui.

— Pilaf, haide să mă ajuți, îl îndemnă Agnes. E foarte greu.

Nu le-a fost ușor să mute bușteanul, dar în cele din urmă l-au rostogolit până sub fereastră.

— Cine se uită primul? întrebă Pilaf în timp ce-și ștergea mâinile de pantaloni.

— Dacă e cineva acolo? întrebă Agnes.

Deodată, o cuprinse agitația.

Pilaf zâmbi.

— Nu mai locuiește nimeni aici. Uită-te și tu la curtea asta! Nimeni n-ar lăsa iarba să crească atât de înaltă, încât nici poarta să nu se mai vadă. Și scândura aceea bătută în cuie peste ușă nu ți-ar face viața prea ușoară, nu crezi?

Agnes se uită în jur. Desigur, Pilaf avea dreptate. Totuși, avea un sentiment straniu. De parcă nu ar fi trebuit să se afle aici. Liniștea care domnea peste tot nu prevestea nimic bun.

— Aruncă tu o privire întâi, spuse Agnes.

— În regulă.

Bușteanul era instabil și se cam clătina. Pentru o clipă, păru că avea să o ia la vale de îndată ce Pilaf se urcă pe el. Însă băiatul fu mai rapid și se prinse de tocul ferestrei. Bușteanul rămase neclintit și Pilaf își lipi fața de geam.

— Ei bine, ce se vede? întrebă Agnes entuziasmată.

Pilaf întoarse capul spre ea și răspunse:

— Văd o încăpere grandioasă, probabil o sală de bal. Presupun că ferestrele alea alăturate țin tot de ea.

— Acum pot să mă uit și eu? întrebă Agnes.

Pilaf sări de pe buturugă și Agnes se urcă la rândul ei pe bușteanul care se clătina. Se sprijini de perete și apoi își lipi și ea fața de sticla rece. La fereastră atârnavă niște perdele subțiri de dantelă, dar dacă priveai suficient de atent, era ușor să vezi prin ele.

Sala de bal de dincolo de fereastră era într-adevăr grandioasă, așa cum o descrisese Pilaf. Încăperea era spațioasă și înaltă și toată mobila era distribuită de-a lungul pereților. De tavan atârnavă două candelabre imense de cristal cu suporturi pentru lumânări.

Agnes își plimbă încet privirea prin cameră, încercând să memoreze cât mai multe detalii. Podeaua era făcută din scânduri late, vopsite în cenușiu. Într-un colț al sălii se afla un pian negru, strălucitor, cu capacul deschis și o partitură muzicală pe stativ. Arăta de parcă cineva tocmai s-ar fi ridicat de pe scaun și ar fi părăsit camera. Lângă pian era o ușă dublă din oglindă, cu una dintre părți deschisă. Agnes inspiră adânc. [...]

— Vreau să văd ce se află de cealaltă parte a verandei, spuse ea, sărind jos. [...]

Sub fereastră creșteau tufe mari de trandafiri, din care răsuna un bâzâit constant.

— Viespi, observă Pilaf. Nu putem rostogoli bușteanul acolo. Păcat, văd că nu sunt perdele la fereastra aia.

Pilaf aruncă o privire la ceas.

— Uf, trebuie să fiu acasă într-o jumătate de oră, i-am promis tatălui meu. Putem veni în altă zi?

Bușteanul se rostogoli imediat în iarbă.

Agnes dădu din cap fără să fie prea convinsă. De fapt, Oscar ar fi trebuit să fie acasă cu mult timp în urmă.

— Ce-ai zice de mâine? propuse ea.

Traducere din limba finlandeză de Sigrid Crasnean

A. (10 puncte: 2 puncte pentru fiecare răspuns corect)

Scrie, pe foaia de concurs, litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Cei doi copii vor să ajungă la
 - a. Harmala.
 - b. Pazvante.
 - c. Piiloniemi.
 - d. Rauhala.
2. Când ajung la drumul de țară, Oscar
 - a. pare extrem de obosit.
 - b. fuge după o sălbăticiune.
 - c. este înțepat de o viespe.
 - d. merge vioi în fața copiilor.
3. În pădure, Agnes se teme că va veni ploaia, fiindcă
 - a. citise prognoza meteo pe telefon.
 - b. molizii erau înalți și se înnorase.
 - c. adia vântul și se făcuse răcoare.
 - d. se zărea cerul înnorat al dimineții.

4. Liniștea care învăluia conacul
- o neliniștește pe Agnes.
 - îl relaxează pe băiat.
 - îl entuziasmează pe Oscar.
 - o face să zâmbească pe fată.
5. Când se uită pe fereastra conacului, copiii văd
- o casă dărăpănată.
 - o curte părăsită.
 - o sală de bal.
 - o verandă lungă.

B. (8 puncte: 1 punct pentru fiecare idee plasată corect)

Stabilește ordinea logică și temporală a următoarelor idei ale textului, apoi notează pe foaia de concurs doar cifrele corespunzătoare acestora, într-o casetă similară celei de mai jos.

--	--	--	--	--	--	--	--

- Atenția lui Agnes este atrasă de un pian deschis.
- Copiii caută o modalitate de a se uita înăuntrul conacului.
- Pădurea devine tot mai întunecoasă și neliniștitoare.
- Fiindcă se făcuse târziu, copiii sunt nevoiți să amâne explorarea conacului.
- Cu ajutorul neașteptat al tatălui lui Pilaf, copiii află direcția spre locul căutat.
- Copiii descoperă modalitatea de acces în curtea conacului.
- Dincolo de pădure se ivește un spațiu invadat de vegetație, în mijlocul căruia se ridică o clădire veche.
- Oscar este agitat și vrea să intre în conac.

C. (12 puncte: 3 puncte pentru răspunsul corect la fiecare dintre cerințe)

Răspunde, pe foaia de concurs, în enunțuri, la fiecare dintre cerințele de mai jos.

- Precizează două aspecte care sugerează că acel conac nu mai era locuit.
- Menționează motivul pentru care Agnes nu vrea să privească prima pe fereastra conacului.
- Prezintă o trăsătură a lui Pilaf care se desprinde din modul în care reacționează la temerile lui Agnes din pădure.
- Explică de ce totul i se părea lui Agnes *straniu de familiar*.

D. (14 puncte)

Imaginează-ți că ești unul dintre copiii care au descoperit conacul din pădure.

Redactează o pagină de jurnal, cu data de 21 martie 2026, de cel mult 20 de rânduri, în care să surprinzi stările contradictorii pe care ți le-a provocat acest loc, valorificând detalii din textul dat.

SUBIECTUL al II-lea

30 de puncte

România atractivă, primul program național de susținere a turismului cultural-istoric, a luat startul în 2023 și se va finaliza în iunie 2026.

În cadrul proiectului a fost dezvoltată cea mai complexă platformă multimedia de promovare a turismului cultural. Obiectivele culturale, cum sunt castelele, cetățile, casele tradiționale și satele din Delta Dunării au fost documentate cu ajutorul specialiștilor care au colaborat la realizarea ghidurilor audio și video. În plus, cele 275 de obiective turistice, organizate pe parcursul a 12 rute culturale, vor fi mai accesibile prin amplasarea infrastructurii rutiere de semnalizare.

Paul Opricean, expert în cadrul proiectului, explică faptul că turiștii pot folosi platforma *România atractivă* în foarte multe feluri, atât în scop de educare, fiindcă este cea mai complexă bibliotecă digitală cu informații despre obiectivele culturale validate de specialiști, cât și ca inspirație pentru planificarea viitoarelor lor călătorii. Pe scurt, prin platformă, informația ajunge online la utilizator prin website-ul dedicat www.romania-atractiva.ro sau prin aplicația mobilă disponibilă gratuit pentru sistemele de operare iOS și Android. Conținutul este disponibil în mai multe limbi de circulație

internațională: engleză, maghiară, franceză, germană și romani, iar platforma reunește un conținut multimedia extrem de complex. Practic, sunt 5800 de materiale digitale de tip video, foto, tur virtual, animație 3D, ghid audio și, evident, texte care surprind atractivitatea fiecărui obiectiv turistic.

În cadrul programului există conturate 12 rute cu tematici diverse: rute cu un caracter istoric care prezintă castele, castre romane, cetăți, cule etc., patru trasee care aduc în atenție mănăstiri din Moldova, biserici de lemn, biserici fortificate; apoi, există o rută a gastronomiei tradiționale românești, una dedicată peisajului din Delta Dunării și un traseu care prezintă valoarea satelor cu arhitectură tradițională. Dintre toate acestea, una dintre cele mai accesate în cadrul platformei este chiar cea a gastronomiei. E o rută extrem de complexă, care surprinde cu adevărat bogăția întregului peisaj culinar românesc, inclusiv cu influențele sale balcanice, turcești sau maghiare.

Pe de altă parte, ruta castelurilor propune o întoarcere în timpul regilor, al cavalerilor și al marilor bătălii, într-o incursiune încărcată de istorie și de mister. Turiștii sunt invitați în sălile unde ecourile balurilor încă răsună, iar fastul regal întâlnește umbrele dure ale unor timpuri demult apuse. De la ruinele misterioase, până la fortificațiile transformate și restaurate în sute de ani, fiecare zid vorbește despre o istorie europeană mai puțin cunoscută, împletită cu povești și cu legende. Aici așteaptă să fie descoperite secretele nobililor și capitole de istorie pline de glorie, dar și de vremuri întunecate de tortură și de trădare.

Cei implicați în derularea programului ne spun că important e să pornim în călătorie cu deschidere, cu entuziasm, pentru că *fiecare pas prin România atractivă* spune o poveste.

adaptare după Daniel Onea, *România Atractivă*,
www.rrr.ro/panoramice/radio-tour

A. (16 puncte: 4 puncte pentru fiecare răspuns corect)

Formulează, sub formă de enunțuri, răspunsuri la fiecare dintre următoarele cerințe, valorificând textul dat.

1. Notează trei tipuri de materiale prezente pe platforma *România atractivă*.
2. Precizează numărul traseelor care au conținut istoric din cadrul programului *România atractivă*.
3. Menționează cele două scopuri în care poate fi utilizată platforma *România atractivă*.
4. Explică, în 4-6 rânduri, secvența: *fiecare pas prin România atractivă* spune o poveste.

B. (14 puncte)

Redactează un articol pentru revista școlii, de cel mult 20 de rânduri, în care să prezinți importanța promovării obiectivelor turistice din România.

SUBIECTUL al III-lea

16 puncte

(Se vor acorda câte 4 puncte pentru fiecare cerință.)

Răspunde, în enunțuri, la cerințele formulate mai jos, referitoare la textul multimodal.

1. Menționează două beneficii ale participării la concurs.
2. Notează două informații referitoare la desfășurarea concursului.
3. Precizează categoria de participanți căreia i se adresează concursul.
4. Prezintă, în 5-10 rânduri, relația dintre îndemnul „Descoperă misterele hărții, fii parte din aventură” și elementele vizuale din afiș.

Concurs de **ORIENTARE TURISTICĂ**

📍 **Pădurea Trivale**

Organizator: Școala Gimnazială "Ion Minulescu"

30 aprilie 2025
Interval orar: 9:00 - 12:00

**Descoperă misterele hărții,
fii parte din aventură!**

la parte la o experiență captivantă în natură!
Vino alături de noi în **Pădurea Trivale**
și pornește într-o aventură plină de provocări!

Vei învăța:

- 🗺️ să descifrezi tainele unei hărți,
- 🧭 să folosești busola,
- 🌲 să descoperi misterele naturii,
- 🚩 să îți testezi spiritul de aventură și orientare.

👉 **Dacă ai între 10 și 12 ani,
iubești natura și misterele,
inscrie-te la concurs!**

Înscrieri:
Tel: 0744 123 456
Email: concursorionminulescu@gmail.com

Diplomă